

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΜΟΙΟΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Φωτεινή Μιχαλάκη Δερνίκου

**Ιατρός Ομοιοπαθητικός-Χειρουργός
Οδοντίατρος**

M.Sc.Ολιστικά Εναλλακτικά Θεραπευτικά Συστήματα:
Κλασική Ομοιοπαθητική

Ο στόχος της ομιλίας μας είναι να γεφυρωθούν αυτές οι δύο ολιστικές θεραπευτικές, να φωτιστούν τα κοινά σημεία συνεργασίας για μια αποτελεσματική θεραπεία των ασθενών, με την ελπίδα ότι θα ανοίξει έναν διάυλο επικοινωνίας μεταξύ ομοιοπαθητικής και της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας στο χώρο της υγείας.

Ζούμε σε μια περίοδο μεγάλων αλλαγών και αναταραχών που δημιουργούν στρες και απειλείται η ομοιόσταση του οργανισμού.

Ο φόβος του μέλλοντος, σε συνάρτηση με τις πολιτικοκοινωνικές εξελίξεις του τόπου προκαλεί μεγάλη σύγχυση η οποία εκδηλώνεται, με ποικίλες μορφές και πηγάζουν από την αντίδραση του οργανισμού: όπως ψυχοσωματικά συμπτώματα, αυπνία, άγχος, φοβίες, κατάθλιψη, περιοδοντίτις, προβλήματα συμπεριφοράς ή σοβαρές ψυχοδιανοητικές παθήσεις που σκοπό έχουν την επαναφορά της ισορροπίας ,δηλαδή της υγείας.

Σήμερα συνειδητοποιούμε ότι χρειάζεται να επιστρατεύσουμε νέες μεθόδους για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, όπως οι αυξανόμενες ασθένειες από τις παρενέργειες των όλο και πιο ισχυρών φαρμάκων, ο μεγάλος αριθμός νευρολογικών και ψυχοσωματικών ασθενειών και πολλές δυσκολίες στις διαπροσωπικές σχέσεις.

Πολλοί ευαισθητοποιημένοι γιατροί και ασθενείς στράφηκαν προς την ομοιοπαθητική επειδή αντιμετώπιζε ολιστικά τον άνθρωπο, με την έννοια ότι ελάμβανε υπόψη της ένα ευρύ φάσμα ψυχολογικών, σωματικών, νοητικών και κοινωνικών συμπτωμάτων, και έδινε ασφαλή θεραπευτική αγωγή σύμφωνη με τη μοναδική πραγματικότητα κάθε ανθρώπου.

Ο στόχος της ομοιοπαθητικής θεραπείας είναι η ενδυνάμωση της αυτοθεραπευτικής δυνατότητας του ανθρώπου.

Στη Συστημική προσέγγιση ,η ασθένεια είναι μια αποτυχία της προσαρμογής του οργανισμού σε σχέση με το περιβάλλον που οφείλει να επιβιώσει.

Η ομοιοπαθητική στηρίζεται σε έναν ολιστικό τρόπο θεώρησης του ασθενούς όπου ο στόχος είναι η ολιστική βελτίωση της εικόνας του ασθενούς, στα τρία επίπεδα (σωματικό, ψυχικό, νοητικό).

Δηλαδή όταν θεραπευτεί π.χ. η ακμή με Sulphur, θα βελτιωθεί ολόκληρη η ψυχοσωματική εικόνα του, θα γίνει πιο ισορροπημένη.

- Η Ομοιοπαθητική είναι ένα ολιστικό θεραπευτικό σύστημα της ιατρικής, που ενισχύει το φυσικό ανοσοποιητικό σύστημα του ανθρώπου να αυτοθεραπεύεται.
- Δεν θεραπεύει χωριστά τα σωματικά, ψυχολογικά, η νοητικά συμπτώματα (ασθένειες), αλλά τα αντιμετωπίζει ως στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους, δεδομένου ότι όλα είναι όψεις του ασθενούς που πάσχει στο σύνολό του.
- Η λέξη Ομοιοπαθητική(Homeopathy) προέρχεται από τις λέξεις «όμοιο» και «πάθος».
- Ο Γερμανός γιατρός Hahnemann στηρίχτηκε στο Νόμο των Ομοίων του Ιπποκράτη(τα όμοια θεραπεύονται με τα όμοια) και έθεσε τους νόμους και τις βασικές αρχές της Ομοιοπαθητικής στο βιβλίο του «το Οργανον της Θεραπευτικής Τέχνης».
- Συνέχισαν το έργο του πολλοί σημαντικοί ομοιοπαθητικοί, όπως ο Hering, Kent, Bach, Βυθούλκας.

Η Ομοιοπαθητική βασίζεται σε μια συστημική προσέγγιση των ζωντανών πολύπλοκων οργανισμών ως ολοκληρωμένες ολότητες, στη συνολική ψυχοσωματική εικόνα του ασθενούς και τις κληρονομικές προδιαθέσεις. Λαμβάνει σοβαρά υπ' όψη της τον τρόπο επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών του ασθενή με το περιβάλλον του, τα αίτια, τα γεγονότα, τις σχέσεις μέσα στην οικογένεια καθώς και τις ασθένειες των προγόνων.

- Σύμφωνα με τον Καθηγητή Φαρμακολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών κ Γ. Παπαδόπουλο κανένα φάρμακο ομοιοπαθητικό δεν έχει αποσυρθεί στα 200 χρόνια της εφαρμογής της ομοιοπαθητικής θεραπείας λόγω παρενεργειών, σε αντίθεση με τα χημικά φάρμακα που αποσύρονται συχνά μόλις διαπιστωθούν οι παρενέργειες τους.
- Τα ομοιοπαθητικά φάρμακα δεν έχουν παρενέργειες, δεν είναι τοξικά, δεν προκαλούν εθισμό, είναι φθηνά και μπορούν να δοθούν άφοβα σε εγκύους, νεογέννητα, παιδιά.

Βιβλιογραφική ανασκόπηση έρευνας για συνεργασία της Ομοιοπαθητικής και της Ψυχοθεραπείας

Ομοιοπαθητική και:

- Ψυχανάλυση: Whitmont, Barzman, Cicchetti.
- Εις βάθος ψυχοθεραπεία: Ferris 2008 Διδακτορική μελέτη
- Προσωποκεντρική προσέγγιση του Rogers που δίνει έμφαση στην ενσυναίσθηση
- Θεραπεία Gestalt
- Ανθοθεραπεία με τα ιάματα Bach θεωρείται η πιο κοντινή φυσική θεραπεία με την ομοιοπαθητική και με ιστορική σύνδεση

- Η ψυχίατρος Ferris στην έρευνα της διαπίστωσε ότι η ομοιοπαθητική, βοηθάει τον ασθενή να προχωρήσει πιο πέρα όταν η θεραπεία του έχει κολλήσει, και ότι μερικές φορές το φάρμακο επισπεύδει τη ψυχοθεραπεία.
- Επίσης, θεωρεί σημαντική την παραπομπή των ασθενών σε ομοιοπαθητικό, γιατί διαπίστωσε ότι οι ασθενείς μετά τη χορήγηση του ομοιοπαθητικού φαρμάκου μείωσαν ή σταμάτησαν τη φαρμακευτική αγωγή με ψυχοφάρμακα και αυτοκτονικοί ασθενείς απέβαλαν τις αυτοκτονικές τους τάσεις ή μειώθηκε η ένταση των ψυχικών συμπτωμάτων.

Εφαρμογή Ανθοϊαμάτων Bach στην Οδοντιατρική

- Είδαμε ότι πολύ σημαντικά θεραπευτικά αποτελέσματα προέκυψαν από τη συντονισμένη εφαρμογή ομοιοπαθητικής και ανθοθεραπείας με τα ιάματα Bach, για να βελτιωθούν κάποιες καταστάσεις ,πχ άγχος για τον οδοντίατρο, πόνος, λιποθυμία, αιμορραγία, προσαρμογή στο ορθοδοντικό μηχανήμα ή ολική οδοντοστοιχίακλπ.
- Διαπιστώσαμε ότι βοηθώντας τον ασθενή να διαλέγει μόνος του ιάματα Μπαχ για τον εαυτό του και για τα άλλα μέλη της οικογένειάς του, δόθηκαν πολύτιμες πληροφορίες στο ιστορικό τους για τον εαυτό τους, αλλά και για τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς, γιατί έτσι παράλληλα ξεκινούσαν την αυτογνωσία τους και τη συμμετοχή τους στην αυτοθεραπεία τους

1^ο Ιατρικό περιστατικό

Συνέδριο Επιστημών Υγείας 1999

Περίπτωση ασθενή 55 ετών με περιοδοντίτιδα το 1985 χορηγήθηκε Hepar Sulphur για τη θεραπεία οξέος περιοδοντικού αποστήματος στο 26 και παράλληλα συντηρητική τοπική αγωγή με απόξεση θυλάκων, σωστό βούρτσισμα δοντιών και στοματοπλύσεις με Καλέντουλα. Στο ιατρικό ιστορικό του ασθενή αναφερόταν ελκώδης κολίτις με αιμορραγικές κενώσεις που αντί να πάρει κορτιζόνη, θεραπεύτηκε με το ομοιοπαθητικό φάρμακο Natrum Muriaticum, υγιεινή διατροφή και αυτογνωσία.

Έχουν περάσει 29 χρόνια, ο ασθενής είναι σήμερα 83 ετών με πολύ καλή στοματική και γενική υγεία. Η θεραπεία της ελκώδους κολίτιδος με ομοιοπαθητική αγωγή βοήθησε ολιστικά στην θεραπεία και της περιοδοντίτιδας που ήταν ένα πρώιμο σύμπτωμα μιας ψυχοσωματικής διαταραχής όλου του οργανισμού.

2^ο Ιατρικό περιστατικό

Περίπτωση χειρουργικής εξαγωγής έγκλειστου σωφρονιστήρα (48) σε άτομο 67 ετών, που αρνήθηκε να λάβει αντιβίωση και πήρε Arnica και Calcarea Carbonica για τον μετεξακτικό πόνο και οίδημα.

Η Arnica έχει αναλγητική, αντ αιμορραγική και επουλωτική δράση .Ενδείκνυται προ και μετά την εξαγωγή και την τοποθέτηση οδοντικών εμφυτευμάτων.

Αντίθετα η Silica αντενδείκνυται στα εμφυτεύματα για να αποφύγουμε την απόρριψη του εμφυτεύματος

Συμπεράσματα

- Η Ομοιοπαθητική Ιατρική δεν αντικαθιστά την οδοντοθεραπεία, αλλά την συμπληρώνει, ανακουφίζοντας και θεραπεύοντας τον ασθενή κατά τη διάρκεια της οδοντοθεραπείας, εξασφαλίζοντας έτσι καλύτερη υγεία στο σύνολο του οργανισμού.
- Η διαταραχή της ισορροπίας στο στοματοδοντικό σύστημα μπορεί να προκαλέσει διαταραχές σε άλλα όργανα, αλλά και αντιστρόφως σε μια γενική διαταραχή του οργανισμού μπορεί να εκδηλωθούν πρώιμα συμπτώματα στο στόμα, όπως περιοδοντίτις, επιχειλίτις έρπης, αιμορραγίες στα ούλα κλπ σε λευχαιμία, διαβήτη, κολίτιδα, καρδιοπάθεια, Aids κλπ. Αντί για παυσίπονα ,αντιβιοτικά, αντιφλεγμονώδη που καταστέλλουν τα συμπτώματα , οι οδοντίατροι που έχουν εκπαιδευτεί στην ομοιοπαθητική ιατρική χορηγούν ομοιοπαθητικά φάρμακα για να ενισχύσουν τον αμυντικό μηχανισμό του ανθρώπινου οργανισμού, ενεργοποιώντας τη ζωτική δύναμη.

Όταν η ισορροπία της ζωτικής δύναμης διαταράσσεται από στρεσογόνους παράγοντες, όπως το φόβο, τη μόλυνση, κούραση, έλλειψη ύπνου, κακή διατροφή, έλλειψη άσκησης, χαλάρωσης, τη συναισθηματική ένταση από αρνητικά συναισθήματα θυμού, απογοήτευσης, αδικίας κλπ ο οργανισμός αποδυναμώνεται και παρουσιάζει συμπτώματα με σκοπό να επαναφέρει την ισορροπία δηλαδή την υγεία στο σωματικό, ψυχικό και νοητικό επίπεδο.

Το παιδί που τρίζει τα δόντια του στον ύπνο, ή τρώει τα νύχια του την ημέρα θα βοηθηθεί με ομοιοπαθητικό φάρμακο να εκφράζει τα αρνητικά συναισθήματα και να μη νοιώθει καταπίεση.

- Διαπιστώσαμε ότι μετά τη χορήγηση του ομοιοπαθητικού φαρμάκου οι ασθενείς μείωσαν ή σταμάτησαν τη φαρμακευτική αγωγή πχ αντιβίωση αγχολυτικά, παυσίπονα, αντιφλεγμονώδη, και απέφυγαν τις παρενέργειες των χημικών φαρμάκων.
- Η συνεργασία τους με τον θεραπευτή και η υγεία τους βελτιώθηκε χωρίς υποτροπές στα συμπτώματά τους.
- Συμπεραίνουμε πως η Οδοντιατρική θεραπεία και η ομοιοπαθητική, μπορούν να λειτουργήσουν αυτόνομα η κάθε μία, αλλά και συμπληρωματικά. Αν ο ασθενής κάνει οδοντοθεραπεία, μπορεί να τον βοηθήσει η ομοιοπαθητική να αντέξει τη σωματοποιοημένη συμπτωματολογία που συχνά αναδύεται πχ μετεξακτικός πόνος, νευραλγία του τριδύμου, υπερευαισθησία στον πόνο, φόβο για την ένεση , ανησυχία και πόνος στην οδοντοφυΐα. Η συνεργασία μπορεί να εξυπηρετήσει πιο αποτελεσματικά τις ανάγκες των ασθενών για μόνιμη υγεία, σε όλα τα επίπεδα και την ανάγκη τους για αυτογνωσία, ωρίμανση και αυτοπραγμάτωση.

Επίλογος

- Θα ήταν πολύ χρήσιμη η εκπαίδευση των οδοντιάτρων στην Ομοιοπαθητική και η συνεργασία τους με τον ομοιοπαθητικό γιατρό που παρακολουθεί τον ασθενή στη διάρκεια της οδοντοθεραπείας για να αποφύγουν την αντιδότηση της ομοιοπαθητικής θεραπείας του και να αποφασίσουν από κοινού για την θεραπευτική αγωγή.
- Μια πιο εκτεταμένη έρευνα θα μπορούσε να περιλάβει εφαρμογή της ομοιοπαθητικής σε ερευνητικές εργασίες των οδοντιάτρων. Θα άνοιγε νέους ορίζοντες στην κατανόηση και στην αντιμετώπιση των ασθενών, αλλά και στην πρόληψη της υγείας, δεδομένου ότι η ομοιοπαθητική μπορεί να προσφέρει άμεση ανακούφιση μέσα από τη χορήγηση φτηνών φαρμάκων χωρίς παρενέργειες σε όλες τις ηλικίες, τη πρόληψη και τη συμβουλευτική της οικογένειας για αυτογνωσία, επικοινωνία, υγιεινή διατροφή και σωστό τρόπο ζωής.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

The... patient should be made to understand that he or she must take charge of his own life. Don't take your body to the doctor as if he were a repair shop.

~ Quentin Regestein

«Θα ήταν όμορφα αν «ο ασθενής... μπορούσε να καταλάβει ότι αυτός πρέπει να αναλάβει την ευθύνη της ζωής του. Να μην κουβαλάει το σώμα του στο γιατρό σαν να ήταν μαγαζί για επισκευές».

“Αποφάσισα να είμαι ευτυχής
για να είμαι υγιής”

Βολταίρος

Βιβλιογραφία

- Bach Edward.1931.Heal Thyself: An explanation of the Real Cause and Cure of Disease,C.W.Daniel
- Βυθούλκας Γ.1990.Στοιχεία ψυχοπαθολογίας των Ομοιοπαθητικών φαρμάκων(ESSENCES)εκδόσεις του κέντρου Ομοιοπαθητικής Ιατρικής, Αθήνα
- Βυθούλκας Γ .Η Επιστήμη της Ομοιοπαθητικής. Αθήνα 2005.Διεθνής Ακαδημία Ομοιοπαθητικής
- Collin Lessel.A textbook of Dental Homeopathy.The British Homeopathic Association
- Collin Lessel. The Dental Prescriber
- Eyles, Caroline (2009). A grounded theory study of homeopathic practitioners” perceptions and experiences of the homeopathic consultation. Thesis of the degree of Doctor of Philosophy. University of Southampton, School of Medicine. P. 82-38, p.102
- Ferris , J. A . (2008). Homeopathy and Depth Psychotherapy: A Vital Partnership, Dissertation. Ph.D in Clinical Psychology to Pacifica Graduate Institute
- Ghegas V, (1989).The classical homeopathic lectures. Family dynamics, Vol E. p146-148 HOMEO-STUDY.BELGIUM
- Haselen Van RA.The relationship between homeopathy and the Dr Bach system of flower remedies: a critical appraisal.British Homeopath j.1999 jul:88(3): 121-7
- Hootegem Van,H.(2007).Can homeopathy learn something from psychoanalysis? Homeopathy 96,108-112.
- Mercer, S. W. & Reilly, D. (2004) A qualitative study of patient's views on the consultation at the Glasgow Homoeopathic Hospital, an NHS integrative complementary and orthodox medical care unit. Patient Education and Counselling, vol. 53 (1), pp. 13-18
- Μιχαλάκη -Δερνίκου Φωτεινή. (1998).Αυτογνωσία και Αυτοθεραπεία με τα ιάματα του Bach.Αθήνα ,Πύρινος Κόσμος
- Μιχαλάκη -Δερνίκου Φωτεινή, Μιχαλάκης Μιχαήλ (1999). Καβάλα-Θάσος, Ομιλία σε συνέδριο Επιστημών Υγείας <Εφαρμογή της Ομοιοπαθητικής στην Οδοντιατρική>.,<Αυτογνωσία και Αυτοθεραπεία με τα Ιάματα ΜΠΑΧ>
- Μιχαλάκη-Δερνίκου Φωτεινή 2012,Διπλωματική εργασία M.Sc.Ολιστικά Εναλλακτικά Συστήματα“Κλασική Ομοιοπαθητική< Ομοιοπαθητική θεραπεία-Συστημική Οικογενειακή θεραπεία>